

1 juli

IGNATIUS FALZON (1813-1865)

Malta, år 1875. Den salige IGNATIUS FALZON dör efter ett långt liv som kateket. Han blev aldrig präst, eftersom han kände sig ovärdig, men undervisade hela sitt liv barn och unga. 600 brittiska soldater som var utstationerade på ön omvände han till den katolska tron. Att ge tron vidare till andra som kateket är en härlig uppgift. Är det din kallelse?

Salige Ignatius Falzon, be för alla oss som vill tjäna Gud i hans kyrka! Må vi göra det med samma ödmjukhet som du och glädjas åt rika frukter av vårt arbete.

2 juli

BERNARDINO REALINO (1530-1616)

Advokat, polismästare, borgmästare – en elegant karriär avbröts plötsligt då den helige BERNARDINO REALINO år 1546 ställdes inför en uppenbarelse: Jungfru Maria visade sig för honom och lät honom hålla Jesusbarnet i sin famn. Allt förändrades, han gick in i jesuitorden och blev snabbt präst. Han verkade många år i staden Lecce i Apulien, där han ska ha utfört mirakel. Den milde och tålmodige mannen brydde sig om alla i svårigheter, fångar och slavar, och kallades i folkmun för ”stadens far”.

Helige Bernardino Realino, må din djupa vördnad för Herren och hans Moder även väckas i oss, så att vi utan tanke på egna fördelar ivrigt tjänar vår nästa med den kärlek de utstrålar.

3 juli

DEN HELIGE APOSTELN TOMAS, fest.

Det var aposteln TOMAS som tvivlade på att Jesus verkligen var uppstånden. Då visade sig Jesus för honom så att han kunde sticka handen i hans sida och känna spikhålen i hans händer (Joh 20:24-29 – evangeliet i dag). Det var bra att han tvivlade! Hade han inte gjort det, så skulle vi aldrig ha fått de tröstande orden från den uppståndne Jesus (v.29) som handlar om oss:

*Du tror för at du har sett mig. Saliga **de som inte har sett** men ändå tror.*

Denna gode tvivlare är enligt dagens första läsning en av dem som är *grunden* för den byggnad som är *ett heligt tempel i Herren* (Ef 2:21). Tvivel ingår i tron, i synnerhet vid dess tillblivelse, och möjligheten att tvivla är förutsättning för möjligheten att tro! Tomas blev ett stort helgon, missionerade i Indien och grundade kyrkan där, vilket det numera finns visst arkeologiskt belägg för.

Kyrkans bön denna dag:

Allsmäktige Gud, ge oss glädje på den helige Tomas högtidsdag, ge oss stöd i hans förbön, så att vi tror och har liv i din Sons namn och bekänner honom som vår Herre och Gud.

Särskilda läsningar på denna dag: Ef 2:19-22 samt Joh 20:24-29

4 juli

ELISABETH AV PORTUGAL (1271-1336)

Elisabeth, dotter till kung Pedro III av Aragón, var släkt med den heliga Elisabeth av Thüringen vars namn hon fick vid dopet. Mycket ung gifte hon sig med den portugisiska kungen Dinis (Dionysius) och fick två barn med honom. Äktenskapet blev mycket svårt, men Elisabeth gjorde allt hon kunde för att vara en bra mor till sina barn och en god drottning för landet. När mannen dog inträdde hon i klarissornas orden i Coímbra men fortsatte att verka för fred i sin konfliktdrabbade familj.

Ord av den heliga Elisabeth:

Jag skulle hellre själv vilja dö av hunger, än att låta bli att hjälpa de fattiga, som annars skulle förtvivla. Gud ska nog hjälpa mig i framtiden; just nu vill jag dela ut av de livsmedel som finns kvar åt de hungrande fattiga.

Kyrkans bön på denna dag:

Gud, som skänker frid och älskar kärleken, du gav den heliga Elisabeth en särskild nådegåva att förlika ovänner och fiender. Låt oss på hennes förbön söka det som främjar freden, så att vi med rätta kan kallas dina barn.

Särskilda läsningar på denna dag: 1 Joh 3:14-18 samt Matt 25:31-46 (alt. bara 31-40)

5 juli

ANTONIO MARIA ZACCARIA (1502-1539)

Den helige ANTONIO MARIA ZACCARIA från Italien var läkare innan han blev präst. Den unge pojken ur överklassen levde ett strängt och tillbakadraget liv och klädde sig som det fattiga folket. Som läkare behandlade han fattiga gratis. När han blivit prästvigd grundade han ett ordenssällskap för präster vid en Sankt Barnabaskyrka (de kallades snart för barnabiter). Det skapades även en kvinnlig gren som blev känd som ”angeliker”. Han var en glödande förkämpe för kyrklig reform i evangeliets anda (framför allt reform av prästernas livsföring) och för tillbedjan av Kristus i Altarets sakrament, och gav inspiration till den s.k. fyrtyotimmarstillbedjan (Quarant’ore) som ännu praktiseras, samt till kyrkornas särskilda klockringning på fredagar till minnet av Herrens lidande.

Helgonet dog ung. Hans mor vakade vid dödsbädden. Hon var sedan ungdomen änka, hade uppfostrat honom ensam och offrat allt för hans kallelse.

Ur ett brev från 1531 av den helige Antonio Maria:

Iväg, iväg, bröder! Om det hos oss ännu finns någon obeslutsamhet, så låt oss kasta den ifrån oss tillsammans med all försumlighet, och låt oss springa som galningar inte bara till Gud, utan även till våra medmänniskor!

Kyrkans bön på denna dag:

Herre, låt oss erfara hur Kristi kärlek övergår all kunskap, och visa oss där den kraft som gjorde den helige Antonius Maria till en outtröttlig förkunnare av ditt evangelium i din kyrka.

Särskilda läsningar denna dag: 2 Tim 1:13-14; 2:1-3 samt Mark 10:13-16

6 juli

MARIA GORETTI (1890-1902)

Den heliga tolvåringen, italienskan MARIA GORETTI, förföljdes av sin granne, en ung man som hetsade upp sig med porr. När han inte fick henne med på sex, stack han ihjäl henne. Innan sin död förlät hon den brutale förövaren. Det skedde år 1902. Efter lång tids fängelse (han var för ung för dödstraff) gick han i kloster och dog så sent som 1972. Han har vittnat om hur flickan försökte stoppa honom genom att påminna om vilken svår synd det skulle vara och hur hans egen själ skulle komma i fara. Han själv hade senare i en dröm sett henne där hon räckte honom liljor, renhetens symbol. Han var närvarande vid hennes helgonförklaring 1950.

Maria Goretti är helgon för ungdomar och kyskhet. Må hon be för oss!

Ord av Maria på dödsbädden:

Givetvis förlåter jag honom. Från himlen ska jag be för hans omvändelse. För Jesu skull, som förlät den ångrande rövaren, vill jag också ha honom nära mig i paradiset.

Kyrkans bön denna dag:

Gud, vår Fader, du som älskar kyskheten och kan skänka renhetens gåva, du lät den unga Maria vinna martyriets nåd och ära. Ge oss nu på hennes förbön vilja och kraft att hålla dina bud och efter detta livets kamp en evig segerkrans.

Särskilda läsningar på denna dag: 1 Kor 6:13c-15a, 17-20 samt Joh 12:24-26

7 juli

WILLIBALD (700-787)

Den helige WILLIBALDs föräldrar, Richard av Essex och Wunna, blev också helgon, liksom hans morbror Bonifatius och hans båda syskon Wunibald och Walburga. Redan som liten sattes han i kloster, men 20 år gammal påbörjade han ett rastlöst pilgrimsliv som skulle föra honom till Rom, Jerusalem och Konstantinopel. Påven Gregorius III skickade honom till Tyskland där den helige Bonifatius väntade på honom. Där blev han präst och biskop, missionerade och var kanske med att grunda dubbelklostret Heidenheim, där Walburga blev abbedissa.

Helige Willibald, din familj tjänade Gud och gjorde stora insatser för missionen. Be för våra familjer i dag att de tänds av missionärsglöd och främjar Kristi rike.

8 juli

AQUILA och PRISCA (Priscilla) – Paulus medarbetare

De heliga AQUILA och PRISCA (Priscilla) var gifta. De var tältmakare och arbetade med Paulus. I Korinth träffade han ”en jude vid namn Aquila, som ... tillsammans med sin hustru Priscilla nyligen hade kommit från Italien, eftersom kejsar Claudius hade låtit utvisa alla judar från Rom. Eftersom de hade samma yrke, stannade han hos dem och arbetade: de var sadelmakare” (Apg 18:2 f). Bakgrunden var följande: ungefär samtidigt som det första apostlakonciliet i Jerusalem – ca år 49 – utbröt oroligheter *impulsore Chresto*, ”på Chrestos anstiftan”, på Roms gator mellan olika judiska åsiktsriktningar. Den romerske historikern Suetonius skriver om oupphörliga bråk mellan judarna, vilka torde ha rört den vitala Messiasfrågan. Kejsaren Claudius (regerade 41-54) utvisade då judarna från Rom. Ett och ett halvt år stannade de med Paulus i storstaden Korinth, en viktig station på sjövägen från Rom till imperiets östra delar. Där grundade han den kyrka han senare skulle få så mycket besvär med, som vi ser i de två Korinthierbrev (och senare i påven Clemens brev till församlingen där ca år 96). Dagens två helgon följde aposteln på hans resor och hade vissa ledande uppdrag i hans församlingar. Paulus var inte så lätt att samarbeta med, men de lyckades alltså. Må de be för oss att vi lyckas samarbeta väl med våra präster och biskopar.

Heliga Priscilla och Aquila, ni blev flyktingar för att ni var judar och för att ni var kristna. I kyrkans första tid fick ni lära känna Paulus och delta i hans svåra uppgift. Be för de av kyrkans tjänare som i vår tid under hårda villkor arbetar för samme Herre Kristus som ni. Amen.

9 juli

AUGUSTINUS ZHAO RONG (1746-1815) OCH HANS
FÖLJESLAGAREVERONICA GIULIANI (1660-1727)

Den helige AUGUSTINUS ZHAO RONG föddes i Kina. Han gjorde tjänst i kejsarens armé, men tog starka intryck av de kristna martyrernas ståndaktighet och omvände sig. Han blev präst och dog som martyr därför att han bekant och förkunnat evangeliet. Tillsammans med honom kommer vi idag ihåg en mängd av kyrkans martyrer i Kina, av alla åldrar, samhällsgrupper och positioner i kyrkan, 119 personer från olika perioder, förutom denne präst. När påven Johannes Paulus II år 2000 helgonförklarade alla dessa, som hellre gick i döden än förnekade Kristus, lyfte han särskilt fram några av dem: ANNA WANG, en 14-årig flicka som motstod bödelns hot när han ville få henne avförneka Kristus. Hon sa: "Himlen står öppen för alla" och uttalade tre gånger Jesu namn. XI GUIZI – en 18-årig pojke – ropade till dem som just hade huggit av hans arm och nu ville flå honom: "Varje del av min kropp, varje blodsdroppe skall påminna er om att jag är kristen". Av de 120 martyrerna fanns det 33 missionärer från andra länder. En av dem, biskopen FRANCESCO FOGOLLA, sa till landshövdingen, som med egna händer ville halshugga honom: "Vi har inte skadat någon, tvärtom har vi varit till gagn för många".

Martyrerna i Kina är många fler än dessa. Mörkertalet torde vara astronomiskt. Kyrkans situation är fortfarande mycket svår och många som är lojala mot påven i Rom verkar i det fördolda eller sitter i fångläger. Ändå växer kristendomen starkt i den religionshungrande befolkningen. Landet som är på väg att bli världens dominerande stormakt måste förr eller senare införa verklig religionsfrihet. Då kanske vi får se kyrkan träda fram, luttrat av lidanden och redo för en stor framtid!

Kyrkans bön på denna dag:

Gud, i din upphöjde försyn har du genom de heliga martyrerna Augustinus och hans följeslagares bekännelse stärkt din kyrkas vittnesbörd bland folken. Låt de kristna förbli trogna mot sitt uppdrag att växa i den frihet som Kristus har förvärvat oss och inför världen vittna om sanningen i honom, din Son, Jesus Kristus.

Också i dag:

Att älska Kristus tills det gör ont! Den heliga nunnan VERONICA GIULIANI fick en syn: en kalk hon skulle tömma. Sedan fick hon ett plötsligt sår i sidan och därefter de övriga sår som Jesus fick vid korsfästelsen. Det kunde inte döljas, men medsystrarna misstänkte henne för att bara vilja vara märkvärdig och förföljde henne hårt. Hon bar – som Kristus – allt med tålmod. Till sist blev hon ledare för klostret.

Heliga Veronica, hur mycket måste inte de människor stå ut med som lever innerligt förenade med Jesus, liksom du, också från andra kristnas sida! Alla dessa missförstånd, all denna svartsjuka, alla onda ord! Be för dessa utvalda själar, men ännu mer för dem som skadar dem genom sin avund.

10 juli

KNUD DEN HELIGE (ca 1040-1086)

KNUD DEN HELIGE – Danmarks helgonkung – ordnade upp sitt lands ekonomi och kyrkoliv. Han stärkte statsmakten och säkrade tryggheten för de handelsresande. Lantadelns makt begränsades, och detta ledde till uppror. Tacken från de danska bönderna blev ett regn av spjut mot kungen, mitt under mässan i Sankt Albans kyrka i Odense den 10 juli 1086 (där man ännu kan se hans kvarlevor). Senare ångrade danskarna sig och sörjde honom. De fruktade med rätta Guds straff för det fega kungamordet inför Guds altare.

Om en annan dansk medeltida kung, Knud den store (död i England 1035), berättas följande. Synd att det inte handlar om denna dags helgon, det hade annars passat bra på honom:

Han befallde att hans stol skulle sättas vid strandkanten då tidvattnet började stiga. Han talade till det stigande havet och sade: "Du är en del av mitt rike, och den mark jag sitter på är min, och ingen har varit olydig mot mina order utan att bestraffas. Därför befäller jag dig att inte stiga upp på mitt land eller göra din herres kläder eller kropp våta." Men havet fortsatta stiga utan hänsyn till hans person och blötte ner hans fötter och ben. Då sa han, medan han gick därifrån: "Alla jordens invånare ska veta att kungarnas makt är fåfänglighet och ett intet och att ingen är värd att kallas konung förutom den vars bud himlen, jorden och havet lyder genom eviga lagar." Därför satte kung Knut aldrig efter detta kronan på sitt huvud, han satte den över en bild av den korsfäste Herren, och så gjorde han den för alltid till ett redskap till att prisa Herren, den store Konungen, med.

Kyrkans bön denna dag:

Himmelske Fader, du ger oss denne dag till minne av den helige Knut, konungen som blev martyr. Låt oss, som firar hans seger, också känna hans stöd i livets strid och sätta vår ära i att tjäna dig i trohet intill döden.

Särskilda läsningar på denna dag: 1 Pet 4:12-19 samt Luk 9:23-26

11 juli

BENEDICTUS AV NURSIA (ca 480 – ca 560)

På 400-talet var kristendomens seger som det mäktiga romarrikets religion ett faktum. Kyrka-stat-modellen innebar att alla skulle tillhöra kyrkan, även om det ännu fanns andra kulturer vid liv, inte minst på landsbygden. Men det gamla romarriket kunde inte hålla ihop. Huvudstaden hade redan av kejsaren Konstantin (han som tillät kristendomen år 313) flyttats österut till Bysans (Konstantinopel, nuvarande Istanbul), och Rom miste sitt inflytande. I början av 400-talet föll västgoterna under Alarik in i Italien. Gallien och

Spanien översvämmades av skinnklädda, skrikande barbarhorder. Att den ”eviga” staden själv, världens mittpunkt, kunde intas och plundras (år 410) blev en chock för alla. Gotiska (germanska) herrar styrde nu flera nya riken som en gång hade varit Romarrikets västliga provinser. De gamla romarna föraktade dessa folk med deras annorlunda seder, språk, kläder, ja annorlunda lukt. Till råga på allt var både väst- och östgoter intresserade av kristendomen, men de antog den kätterska, arianska religionsformen, som precis hade besegrats av den katolska religionen inom romarriket. Så var katolska kristna åter pressade av fientliga härskare – även om riket hade antagit den kristna tron. Men det kristna livet hade redan från 300-talet urholkats från annat håll: masstillströmningen av nya kyrkomedlemmar betydde att det blev kännbart enklare att vara kristen. Hur kristna blev de vanliga romarna egentligen? På Cirkus Maximus skrek sig massorna fortfarande hessa vid de gamla hästkapplöpningarna och de (antagligen ännu) blodiga gladiatorspelen. De sociala orättvisorna var himmelsskriande. Moralen var i upplösning i kapp med den politiska kollapsen i det som en gång varit världens mest väloljade administration. Vissa allvarliga kristna drog sig undan från de nya förhållanden och valde att leva som eremiter i bön och försakelse. Med beundran talade och läste man om de så kallade *ökenfäderna i Egypten* – män (och kvinnor) som flydde från världens lockelser och bländverk och i öde trakter kämpade den andliga kampen mot djävulens frestelser.

I Rom fanns tomma antika tempel vid sidan av nya kristna basilikor med myllrande liv, av vilka vissa ännu finns, t.ex. *Santa Sabinakyrkan* på Aventinen). Till denna stad kom ca år 500 en ung man från landet, BENEDICTUS, tillsammans med sin amma. Han var född i Nursia, ca tio mil från Rom, i en kristen familj och skulle nu ägna sig åt studier. Förskräckta av storstadens moraliska förfall flyttade de två snart till en by sju mil från Rom, där Benedictus fick undervisning av den lokale prästen. Ynglingens fromma liv väckte uppseende, och det var från denna tid anekdoterna om mirakel började. Hans amma hade lånat ett fat för att skilja agnarna från vetet. Det föll i golvet och gick i två bitar. Benedictus grät och bad, och nu var fatet helt. De lokala kristna blev djupt imponerade och hängde upp fatet så att alla kunde se vad som hänt. Det blev besvärande för den fromme studenten. I hemlighet lämnade han amman och reste till berget *Subiaco*, 40 mil från Rom, där han gömde sig tre år i en svårtillgänglig grotta, klädd i djurhudar. En munk vid namn Romanus – den ende på platsen som visste om det – firade ner mat till honom i en korg. Snart hittades eremiten av herdar. Folk kom med mat och lyssnade till hans ord.

Det unge helgonets inre liv liknade ökenfädernas. Djävulen kom till honom i en liten svart fågels gestalt som gav sig på hans ansikte. Minnet av en vacker kvinna han en gång sett överväldigade honom med ett begär som nästan fick honom att helt överge sitt asketiska liv. Genom Guds nåd kom han till besinning och kastade sig naken in bland törntaggar och brännässlor. Från den stunden var den sinnliga lusten kuvad. Efter detta började många komma för att ställa sig under hans ledning. Ett kloster i närheten skulle ha ny abbot och bad Benedictus bli det. Han tvekade först men sade till sist ja. Munkarna ångrade sig dock snabbt, ty den unge ivraren gick hårt emot deras ovanor. De förgiftade ett glas med vin och räckte honom det. Helgonet gjorde korsets tecken över glaset och det

brast i bitar. Gudsmannen fattade vad som hänt, reste sig och lämnade klostret. Tillbaka i ensamheten uppsöktes han av allt fler som ville ”lämna världen”, som man säger. Av dem organiserade han tolv kloster med tolv munkar i varje och var sin abbot.

Så kom man till det berg där än i dag det berömda klostret *Monte Cassino* står. Däruppe hade gammal vidskepelse ännu tag i människor. Benedictus lät – helt i tidens anda – riva de hedniska offerlundarna, krossa avgudabilderna och välta deras altaren. Av ett Apollotempel gjorde han ett kapell till ära för den helige *Martin*, som hundra år innan hade genomfört en liknande aktion.

Helgonet fick gåvan att bota sjuka, ja, väcka avlidna till liv, fördriva demoner, se vad som hände långt borta och att genomskåda människors bedrägerier och läsa tankar.

Rörande blev det sista mötet mellan Benedictus och hans syster, den heliga Scholastica, som också levde ett gudsvigt liv. De brukade träffas en dag om året för lovsång och andliga samtal. När kvällen kom ville hon att brodern skulle stanna längre, men han ansåg att han på inga villkor kunde övernatta utanför klostret. Då försjönk hon i bön och ett våldsamt skyfall med blixtar och åska gjorde det omöjligt för honom att lämna huset. ”Gud allsmäktig vara dig nådig, min syster, vad är det du har gjort?” sa han. Så fick hon sin vilja igenom. När Scholastica dog få dagar senare insåg Benedictus att Gud låg bakom ovädet. Han anordnade det så att han en gång själv skulle läggas i samma grav. Så blev det också.

Allt detta – och mera till – berättas mot slutet av 500-talet av den helige påven Gregorius den store (han som organiserade *den gregorianska sångrepertoaren*) i hans bok om Benedictus liv (finns i svensk översättning på Artos förlag). Hans källor var fyra ledande, namngivna efterföljare till helgonet, varav en fortfarande var vid liv när Gregorius skrev.

Europa som kristet kulturbygge på medeltiden var till stor del beroende av benediktinmunkarnas arbete. De röjde skogar, odlade mark och förberedda på många sätt vår civilisation. Deras klosterskolor, där antika texter skrevs av och bevarades för eftervärlden, blev kulturella och andliga kraftcentra. Benedictus berömda klosterregel blev normerande för stora delar av den västerländska klosterrörelsen. Dess andliga kärna är *Kristi efterföljelse*. Man ser i abboten Kristus som man lyder, i den sjuke eller gästen Kristus som man hjälper, och man lider för att efterlikna Kristus. Samma mål har liturgin (*opus Dei*, Guds verk), studiet av heliga böcker (*lectio divina*, gudomlig läsning) och *stabilitas loci* (att stanna i samma kloster). ”Be och arbeta” (*ora et labora*) var mottot i allt, men **gudstjänsten**, som uttryck för kärleken till Kristus, skulle gå **före allt annat**.

När det urgamla klostret på Monte Cassino totalförstördes under andra världskrigets bombningar byggdes det omgående upp igen. Där kunde gamla fiender sedan hitta varandra och försonas. Benedictus är i dag skyddshelgon för Europa. I dag, efter 1500 år, lever rörelsen – modellen var tydligen hållbar! – och det finns både manliga och kvinnliga

ordensgrenar. Här i Sverige möter vi dem i Heliga Hjärtas kloster i Omberg vid Vadstena och i Mariavall i Skåne.

Den kända Benedictusmedaljongen (ibland fastsatt på ett krucifix, *Den saliga dödens kors* som det då kallas och som man kan bära, vidröra eller kyssa) har en bild av Benedictus på ena sidan och ett kors på den andra. På framsidan, kring Benedictusbilden, finns texten *Eius in obitu nostro presentia muniamur* ("Må hans närvaro beskydda oss i vår dödsstund"). En rad meningar antyds på baksidan i form av varje ords första bokstav:

VRNSMV – *Vade retro, Satana; nunquam suade mihi vana. Sunt male quae libas; ipse venena bibas* Gå bort, Satan, fresta mig aldrig till att leva enligt denna värld's tomma fåfänga; det är ont vad du bjuder på; drick själv det giftet!).

CSPB – *Crux Sancti Patris Benedicti* (Den helige fader Benedictus kors)

CSSMLNDSMD – *Crux Sacra sit mihi lux. Non draco sit mihi dux* (Må det heliga korset vara ljus för mig. Må inte ormen bli min ledare).

Att bära denna medaljong (välsignad av präst eller diakon) ger många nådegåvor – inte minst *avlat* – för den som lever som allvarligt praktiserande kristen, i vänskap med Gud, inte minst när man ångrar sina synder, anropar Jesu namn och med förtröstan accepterar människans oundvikliga öde – döden – som bot för begångna synder.

Ur den helige Benedictus regel (7:10, Katolska bokförlaget, 1991):

Ödmjukhetens första steg består i att man alltid håller Guds fruktan för ögonen, aktar sig noga för att glömma den och alltid kommer ihåg allt vad Gud har befallt.

Kyrkans bön på denna dag:

Fader, helighetens källa, du gjorde den helige Benedictus till en läromästare som fostrat många till att tjäna dig i bot och bön. Lär oss att ingenting går före kärleken till dig, och låt oss vandra dina budords väg med villigt hjärta.

Särskilda läsningar på denna dag: Ords 2:1-9 samt Matt 19:27-29

12 juli

UGUZO (Lucius) från Cavargna (norra Italien) (1100-talet?)

Den helige UGUZO (Lucius) var – enligt legenden – en fattig herdepojke. Allt han kunde få ihop gav han regelbundet till kyrkan och de fattiga. Det irriterade hans herre som jagade bort honom. En annan herre tog emot honom och genast gick allt förbluffande väl i hans hushåll. Den första herren ilsknade till och dödade Uguzo. Makt och dårskap går gärna hand i hand. Lycklig den som inte smittas.

Helige Lucius, inget vet exakt när du levde, men minnet om din enkla godhet lever kvar för alla tider. Be för oss, som har vad vi behöver, att lära oss att dela med de utsatta i vår tid, konkret och helhjärtat. Amen.

13 juli

HENRIK II (972-1024)

Den helige HENRIK skulle bli tysk-romersk kejsare. Han tog på sig rollen som en tjänst åt Gud, motvilligt men lydigt. Tillsammans med sin hustru, den heliga KUNIGUNDA slet han ihjäl sig för riket och kyrkan. Hans framgångsrecept: Att i allt söka ALLAS väl.

Kyrkans bön denna dag:

Barmhärtige Gud, du lärde den helige Henrik att med vishet styra sitt jordiska rike och förde honom så in i det himmelska. Låt oss på hans förbön med rena hjärtan söka dig och din rättfärdighet, vad livet än för med sig.

Särskilda läsningar på denna dag: Mik 6:6-8 samt Matt 7:21-27

14 juli

CAMILLO DE LELLIS (1550-1614)

Många katoliker i Sverige jobbar i sjukvårdsmiljö. Därmed är de ständigt utsatta för smittorisker. Det är en särskilt kallelse att följa Jesus som var läkare och ”tog vår svaghet och lyfte av oss våra sjukdomar” (Matt 8:17). Den helige CAMILLO DE LELLIS och hans vänner vårdade dem som ingen tog hand om i 1500-talets Rom. De lovade Gud att aldrig vägra behandla en patient oavsett sjukdom. Det kostade många av dem livet. Det är Camillos dag i dag.

Kyrkans bön på denna dag:

Barmhärtighetens Fader, din särskilde gåva till den helige Camillos var en ömsint kärlek till de sjuka. Ge oss samma gåva, så att vi tjänar dig i våra bröder och när vi sedan bryter upp från detta livet trygga kan möta vår domare, din Son Jesus Kristus.

Särskilda läsningar på denna dag: 1 Joh 3:14-18 samt Joh 15:9-17

15 juli

BONAVENTURA (ca 1218-1274)

Har du hjärna men inte hjärta är du ingen hel människa. Gud vill förstås av oss, men långt mer älskas. Den helige BONAVENTURA – franciskanmunk från 1200-talet med knivskarp intelligens – var också mystiker, hade alltså nära upplevelser av Guds gåvor i

själen. Sanning och kärlek hör ihop när det rör sig om Gud, sa han. Han är den ödmjuka giganten inom katolsk teologi.

Kyrkans bön denna dag:

Allsmäktige Gud, lär oss på den helige Bonaventuras himmelska födelsedag att prisa dig för dina under i naturen och i nådens rike och att som han bli gripna av kärleken till dig, som gjort allt detta för vår skull.

Särskilda läsningar på denna dag: Ef 3:14-19 samt Matt 23:8-12

16 juli

VÅR FRU AV BERGET KARMEL

På berget Karmel i Israel bad profeten Elia om regn och ett skyfall bröt ut (1 Kung 18:41-45). Det var på 800-talet f.Kr. Nästan två tusen år senare bosätter sig fromma män på platsen och karmelitorden föds. En av deras ledare såg i en syn JUNGFRU MARIA, klädd i deras ordensdräkt. Hon gav honom ett arbetsförkläde som tecken på förbundet med Gud. Än idag bär tusentals människor som är förknippade med denna orden två tyglappar, förenade av två band, under kläderna (s.k. skapular). De som inte lever så kan istället ha en bild av Jesu hjärta och Marias hjärta hos sig. Det ger samma nåd.

Kyrkans bön på denna dag:

Herre, låt oss känna stödet av den vördnadsvärda och ärorika Jungfruns förbön, så att vi trygga vandrar genom detta livet fram till ditt heliga berg, som är Kristus, din Son.

Särskilda läsningar på denna dag: Sak 2:10-13 samt Matt 12:46-50

17 juli

ALEXIUS (300-talet?)

Den helige ALEXIUS flydde på sin bröllopsdag. Långt borta levde han som eremit i bön och fattigdom. Man trodde han var död, men efter 18 år återvände han till sin rika familj i Rom. Han sa inte vem han var och ingen kände igen honom. Där var han bara den där tiggaren som sov under husets trappa. När han dog fann man en lapp hos honom som avslöjade allt. Påven och kejsaren deltog i denne helige mans begravning. Alexius (Alessio) känner vi enbart från legenden. Ändå blev han en av medeltidens mest vördade helgon. Dikt, musik och konst ägnades åt hans öde. Många kyrkor är invigda till den märklige mannens ära.

Helige Alexius, vem utom Gud förstår hjärtats innersta motiv? Varför väcker Gud en kärlek till honom som går emot all mänsklig förväntan? Du levde med en sådan kärlek

och höll den hemlig att du livet ut kunde behålla din frivilliga fattigdom för hans skull. Be för oss som knappt vågar avstå från vårt överflöd och som så ofta vill synas och beundras av världen för allt vi gör.

18 juli

ARNOLD FRÅN ARNOLDSWEILER (död omkring år 800)

Helgon kan vara listiga. Den helige ARNOLD FRÅN ARNOLDSWEILER var musiker på 700-talet hos den tyska kejsaren Karl den store. En dag var de på jakt i en skog som kejsaren hade spärrat av permanent för den fattiga lokalbefolkningen, som därför inte kunde jaga där eller hämta ved. Arnold bad att få skänka så stor en del av skogen som han kunde rida runt medan kejsaren åt. Det beviljades. Arnold hade dock i förväg ställt ut snabba hästar och kunde så komma hela vägen runt och sen återskänka hela skogen till de fattiga.

Helige Arnold, må ditt exempel få oss att alltid söka nya vägar att främja de utsattas och marginaliserades villkor, även om det innebär att vi tar till "kreativa" metoder.

19 juli

APOLLINARIS (första eller andra århundradet)
JUSTA och RUFINA (dödade på 200-talet)

Martyrbiskopen APOLLINARIS minne hålls för alltid levande genom den imponerande basilikan *San Apollinare* med sin enastående himmelsmosaik strax utanför Ravenna (Italien), invigd år 549 och byggd över denne mans relik. Han anses vara Ravennas första biskop. En annan (ursprungligt ariansk) kyrka till hans ära, även den med högklassiga mosaiker, finns inne i staden (San Apollinare Nuovo). Varje år firas detta helgon under två veckor med vallfärder till hans stad och utställning av den viktigaste relik, som pilgrimerna under denna tid får vidröra. Vördnaden för Apollinaris relik är mycket gammal, äldre än legenderna från tidig medeltid. En legend berättar att det var aposteln Petrus själv som sände honom till Ravenna. Enligt en annan ska han ha verkat omkring år 200. Helgonet ska med sin bön ha avvärjt en hungersnöd. När han misshandlades av hedningar bad han inte om nåd. Då dödade de honom på det brutalaste sättet.

Mer vet vi inte. Kyrkan känner inte alltid till detaljerna kring trons blodsvittnen, särskilt inte dem från kyrkans turbulenta barndom, då kristna ständigt fick sopa bort alla spår av sin förbjudna religion för polisen – men vi glömmer aldrig martyrernas namn!

I andra stift vördas Apollinaris minne den 23 juli, men hos oss alltså på denna dag.

Kyrkans bön på denna dag:

Herre, styr våra steg in på den eviga frälsningens väg, där den helige Apollinaris har gått före oss genom sin undervisning och sin martyrdöd, och gör oss på hans förbön så trogna mot din kärlek och dess bud att vi kan krönas med honom i himlens rike.

Också i dag:

I en tid då man inte fick vara kristen gav sig systrarna JUSTA och RUFINA från Sevilla i Spanien på en hednisk avgudabild mitt under en offentlig procession och vandaliserade figuren. Denna ”skadegörelse av kulturvärden” fick de betala för med en förnedrande död i fängelse. Kyrkans svar var att helgonförklara de modiga flickorna.

Heliga Justa och Rufina – vår tidsålder visar ringa förståelse för den aktion ni genomförde till den sanne Gudens ära, men den poäng ni ville få fram talar till alla tider: ”Du skall inte ha några andra gudar vid sidan om Herren din Gud”.

20 juli

THORLAK (död 1193)

Att Island, det lilla landet i Nordatlanten, har ett katolskt förflutet är det få som vet. Kristendomen infördes där omkring år 1000 genom folkomröstning (på alltinget, Þingvellir). *Thorlaksdagen* – i dag – är fortfarande en stor dag på Island. Sankt THORLAK var landets biskop under 1100-talet. Han var väl utbildad och stred för att få prästernas utbildning förbättrad och få dem att leva i celibat, vilket ännu inte hade genomförts i landet. Det fick han lida mycket för, liksom för sin kamp mot stormännens omoral. Den som vill utveckla kyrkan får ta sina smällar. Det tycks gälla alla tider.

Kyrkans bön denna dag:

Barmhärtige Gud, du satte den helige Thorlak, din bekännare och biskop, till att tjäna ditt folk och hjälpa det fram till den eviga frälsningen. Vi ber dig: låt honom, som på jorden lärde oss vägen till livet, vara vår förespråkare hos dig i himlen.

Särskilda läsningar på denna dag: Jer 1:4-9 samt Mark 1:14-20

21 juli

LORENZO DA BRINDISI (1559-1619)

Allt var planerat. Pojken skulle heta Julius Cesar och bli stor militär. Den helige LORENZO DA BRINDISI hade stora förväntningar att leva upp till. Dem slog han ifrån sig och blev franciskanbroder i stället. Han red dock med ett kors framför en liten kristen armé som skulle möta en förkrossande stark muslimsk styrka år 1601. Alla sköt mot honom, men han träffades aldrig. De kristna vann seger trots övermakten.

Kyrkans bön denna dag:

Fader, till din egen ära och för människornas räddning fyllde du den helige prästen Laurentius med rådets och starkhetens Ande. Låt oss genom samma Ande veta vad du väntar av oss, och ge oss kraft att göra det.

Särskilda läsningar denna dag: 2 Kor 4:1-2, 5-7 samt Mark 4:1-10, 13-20

22 juli

MARIA MAGDALENA

Dagens helgon – MARIA MAGDALENA – är nog inte den syndiga kvinnan som tvättade Jesu fötter med sina tårar, inte heller kvinnan som smorde honom med olja i Betania utan den nära medarbetare till Jesus som han hade befriat från sju demoner (Luk 8:2). På påskens morgon visade sig den uppståndne Jesus för henne (Joh 20:11-18). Må han göra det för oss också.

Påven Franciskus stärkte nyligen denna dags position i kalendern och upphöjde den från minnesdag till fest, i nivå med de tolv apostlarnas firningsdagar. Det är helt konsekvent: hon som på påskmorgonen förkunnade nyheten om Jesu uppståndelse för de elva kan ju verkligen kallas *apostel för apostlarna* (apostola apostolorum), det som är rubriken på den nya prefationen i mässan som nu fogas till det romerska missalet och i vilken det heter:

*Han uppenbarade sig i trädgården för Maria från Magdala,
som hade älskat honom när han levde,
stått under hans kors och sett honom dö,
sökt honom när han vilade i graven
och först av alla tillbad honom efter hans uppståndelse.*

*Hon fick inför apostlarna hedra sin Herre
genom att utföra en apostels uppdrag,
så att det goda budskapet om det nya livet
skulle bäras ut till världens yttersta gränser.*

*Därför lovprisar vi dig, Herre,
med alla änglar och helgon
och vi sjunger i jubel:*

Helig, helig, helig ...

Kyrkans bön denna dag:

Evige Gud, den heliga Maria Magdalena fick före alla andra uppdraget att förkunna påskens glädje. Lär oss att med henne som förebedjerska och förebild förkunna den uppståndne och levande Herren och en gång se honom i din härlighet.

Särskilda läsningar denna dag: Höga V 3:1-4a eller 2 Kor 5:14-17 samt Joh 20:1-2, 11-18

23 juli

BIRGITTA AV VADSTENA HIMMELSKA FÖDELSEDAG

Heliga BIRGITTAS dödsdag kallas hennes ”himmelska födelsedag” här i Sverige. Ute i världen infaller i dag minnesdagen för vårt helgon från Vadstena, och i övriga Europa firas dagen som fest i kalendern. I Sverige betonas i stället den sjunde oktober som hennes främsta högtidsdag, den dag då hon kanoniserades av påven år 1391. Birgitta ville dö på en dörr av trä, liksom Jesu kors ju var av trä. Denna kan ännu ses i hennes hus i Rom, på Piazza Farnese.

Kyrkans bön denna dag:

Evige Gud, du upplyste den heliga Birgitta med en lärdom som du dolt för denna världens mäktiga. Låt henne, som med profetisk glöd har brännmärkt brotten mot din kärlek, nu träda fram för oss och be att vi tar lärdom av den mildhet som du uppenbarat i din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Gud.

Särskilda läsningar denna dag: Hes 1:4; 28; 2:1-5 samt Luk 6:20-26

24 juli

CHARBEL MAKHLUF (1828-1898)

Ibland låter Gud en stjärna på himlen lysa mer än någon annan. Den helige CHARBEL MAKHLUF var klostermunk i Libanon på 1800-talet, men ville leva totalt isolerad med Gud, alltså som eremit. Sådant brukar inte beviljas, men ett mirakel fick hans överordnade på andra tankar. En tjänare hade råkat fylla Charbels oljelampa med vatten – ändå brann den. Minnet av den gudshängivne munken är ännu en levande låga bland Libanons katoliker (maroniterna). Och miraklen vid hans grav ännu i vår tid visar att Gud vill påminna om att var av oss ska söka honom av hela sitt hjärta (5 Mos 6:5, Mark 12:29 ff).

Helige Charbel Makhluf, du sökte ökenfädernas liv och blev själv som en av dem – i modern tid. Be för oss som inte kan följa ditt exempel, att bönens låga alltid förblir brinnande i vårt inre.

25 juli

Aposteln JAKOB DEN ÄLDRE, fest

Aposteln JAKOB DEN ÄLDRE, vars fest kyrkan firar idag, och hans bror Johannes samt Petrus var de tre närmaste medarbetarna till Jesus. De var med när något viktigt hände. Jesus kallade denne Jakob och hans bror för ”Åskans söner” – de kanske hade ett våldsamt temperament? Det sägs att Jakob den äldre kom ända till Spanien (Compostela). Sedan tusen år är platsen där ett av de viktigaste pilgrimsmålen för katolska kristna. Det är fullt möjligt att det var så, men ändå svårt att få ihop med Bibelns uppgift att denne apostel halshöggs av Herodes Agrippa ganska tidigt (omkring år 42, Apg. 12:2).

Två kamrater av samma namn bör inte förväxlas. Jakobs medapostel och namne, Jakob den yngre (som firas 3 maj), levde ett kvart sekel längre (vilket inte betyder att han var yngst). Det var han vars elever kritiserade Paulus (Gal 2:12). Jakobsbrevet i Nya Testamentet är nog skrivet av denne Jakob.

Kyrkans bön denna dag:

Allsmäktige, evige Gud, först bland apostlarna fick den helige Jakob vittna om dig med sitt blod och så välsigna den unga kyrkan. Låt henne också nu bli stärkt av hans vittnesbörd och buren av hans förbön.

Särskilda läsningar denna dag: 2 Kor 4:7-15 samt Matt 20:20-28

26 juli

ANNA och JOAKIM, Jungfru Marias föräldrar

Idag minns kyrkan Jesu mormor och morfar, de heliga ANNA och JOAKIM. De omnämns i en kristen text från 100-talet, det s.k. *Jakobs protoevangelium*, men inte i Bibeln själv. Joakim var präst, men då han och Anna var barnlösa förbjöds han frambara offer inför Gud, för han ansågs vara straffad av Gud. Då tröstar en ängel Anna – och samtidigt honom – med att de skulle få ett barn ”som skall bli omtalat i hela världen”. Scenen där de två träffas vid Gyllene porten i Jerusalem och jublande omfamnar varandra är ett populärt ikonmotiv. Mariabarnet frambars senare som tack till Gud, vilket vi firar den 21 november. Heliga Anna ses ofta i senmedeltida kyrkoskulpturer med Maria i knät samtidigt som Maria har Jesusbarnet i sitt knä. Hon kallas då ”Anna själv tredje”.

Kyrkans bön denna dag:

Herre, våra fäders Gud, lyssna till de heliga Joakims och Annas böner, och ge oss den välsignelse som du en gång lovade ditt folk, ty de blev utvalda bland alla andra till föräldrar åt henne som skulle föda Människosonen, din Son Jesus Kristus, vår Herre och Gud.

Särskilda läsningar denna dag: Syr 44:1, 10-15 samt Matt 13:16-17

27 juli

MARTA

Den heliga MARTA och hennes syster Maria var nära vänner till Jesus. I Luk 10:38-42 tillrättavisar Jesus Marta när hon var protesterade mot sin kökstjänst, medan systemen bara satt och lyssnade på Jesus. Maria hade förstått att detta var ett tillfälle som aldrig skulle återkomma, och hon tog det i akt. I Joh 11 förebrår Marta Jesus att han inte hade hindrat hennes bror Lasaros död, men hon får också i likhet med Petrus högtidligt avlägga kyrkans trosbekännelse: ”Jag tror att du är Messias, Guds son, han som skulle komma hit till världen”. Då uppväcker Jesus Lasaros från graven. Jesus vill göra ALLT för sina vänner. Det gör inget att vi klagar och kritiserar, bara vi VÄLKOMNAR honom. Det gjorde Marta.

Kyrkans bön denna dag:

Allsmäktige, evige Gud, din Son blev gäst i den heliga Martas hus. Låt oss på hennes bön troget tjäna Kristus i hans bröder och en gång tas emot i himmelrikets boningar.

Särskilda läsningar denna dag: 1 Joh 4:7-16 samt Joh 11:19-27 eller Luk 10:38-42

28 juli

BOTVID (dödad ca 1120)

Botkyrka kommuns stadsvapen bär den helige BOTVIDS bild. Där står denne 1100-talsbonde med en fisk i ena handen (Gud gav honom en stor fiskfångst när han blivit kristen efter en resa till England) och en yxa i andra handen (en slav han ville frige lönade hans godhet genom att halshugga honom när han sov). Må han be för alla som i sin dårskap lönar gott med ont – och för kommunen som bär hans namn!

Kyrkans bön denna dag:

Herre, håll trons Ande brinnande i våra hjärtan, och låt den helige Botvid, som gav sitt liv för din sanning, värna oss med sina böner mot allt som hotar oss.

Särskilda läsningar denna dag: Vish 3:1-9 samt Joh 15:18-21

29 juli

OLAV (ca 990-1030)

OLAV HARALDSSONs liv måste ha känts som en enda lång strid, men mitt i all krigskonst var det den kristna tron han ville sprida. År 1015 var normännen redo att göra

honom till kung. Ett storkrig med svensk hjälp mot Danmark misslyckades och ett uppror i hemlandet drev honom i exil i Ryssland. Hämnadens stund verkade ha kommit i juli år 1030, när hans fiender tog upp svärdet. Olav deltog lugnt i mässan innan slaget vid Stiklastad, där han stupade. Men Kristus segrade – ty nu var kyrkan starkt befäst i landet. Vid Olavs grav i Nidaros hände märkliga saker, osynliga klockor ringde och eld slog upp vid altaret. Tusen år har snart gått, men fortfarande vandrar pilgrimer de gamla medeltida stiger över bergen till detta utsägligt tuffa men djupt fromma helgon. Har gjorde ett outplånligt intryck på Nordens befolkning. Inget nordiskt helgon tycks ha gett upphov till så många berättelser och legender. Om samma sak vittnar alla kyrkor som är invigda till hans ära – för att inte tala om alla som ännu i denna dag heter Olof, Ola, Olle eller Olaus.

Kyrkans bön denna dag:

Allsmäktige, evige Gud, du konungarnas krona och martyrernas seger, vi vet at den helige Olav för vår talan inför dig. Låt oss, som prisar din storhet i hans ärorika död, få segerkransen som du lovat åt dem som älskar dig.

Särskilda läsningar denna dag: 2 Tim 2:8-13 samt Joh 12:24-26

30 juli

ELIN AV SKÖVDE (1100-talet)

PETRUS CHRYSOLOGUS (ca 380 – ca 450)

Den fromma 1100-tals kvinnan ELIN AV SKÖVDE hade en dotter som misshandlades av sin man. Hans eget tjänstefolk blev så upprörda att de tog livet av honom. Mannens släkt kastade då skulden för mordet på Elin. Att hon sedan åkte på pilgrimsfärd till Jerusalem var för dem ett slutgiltigt bevis på hennes dåliga samvete och därmed skuld. Knappt hemma igen dödades hon. En källa sprang fram där hennes bår sattes på marken och en lång rad under vid hennes grav fick folk på andra tankar. Än idag firas hon i Skara med processioner, kvinnan som dömdes av människor men friades efter sin död genom tecken från Gud.

Kyrkans bön denna dag:

Gud, barmhärtighetens fader, ge oss på den saliga Elins förbön förlåtelse och frid, och låt denna dag, då hon segrade över sina förföljare, bli oss till tröst och mod när vi får känna motståndet från världen.

Särskilda läsningar denna dag: Syr 51:1-8 samt Matt 10:28-33

Också i dag:

PETRUS CHRYSOLOGUS var präst i Imola i Italien. År 424 valdes han till biskop av Ravenna och blev en föredömlig herde för sitt stift. Hans rykte som predikant gav honom tillnamnet Chrysologus (= ”den om talar gyllene ord). Denna kyrkolärare är så att säga Västerens svar på Johannes Chrysostomos (= ”den gyllene munnen”) i Öst. Åtskilliga av hans predikningar har bevarats.

Kyrkans bön denna dag:

Himmelske Fader, din Ande talade i den helige biskopen Petrus Chrysólogus när han förkunnade ditt Ord, som blivit kött. Hör hans bön, och lär oss att begrunda frälsningens mysterium och låta det bli synligt i våra liv.

Särskilda läsningar denna dag: Ef 3:8-12 samt Luk 6:43-45

31 juli

IGNATIUS AV LOYOLA (1491-1556)

I allt, absolut allt, kan du hitta Gud och hans vilja. Den helige IGNATIUS AV LOYOLA fick gåvan att vara både finkänslig andlig rådgivare åt människor ur alla samhällsklasser och beslutsam grundare av kyrkans kraftfullaste orden, Jesuitorden, vars högt utbildade präster än idag verkar överallt, även i Sverige (Uppsala och Stockholm). Ignatius liv visar oss att Gud kan göra otroliga ting med den som överlåter sig helt i hans händer för att tjäna hans heliga vilja.

Kyrkans bön denna dag:

Helige Gud, till ditt namns större ära gav du åt din kyrka den helige Ignatius. Låt oss med honom för ögonen och hjälpta av hans böner kämpa den goda kampen här på jorden, så att vi med honom får segerkransen i himlen.

Särskilda läsningar denna dag: 1 Kor 10:31 – 11:1 samt Luk 14:25-33